

Seat No. : _____

JB-104

January-2016

B.Ed., Sem.-I

PE – 1 : Childhood and Growing up

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
(3) બિનજરૂરી લખાણ ક્ષતિ ગણાશે.

1. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 8
- (1) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ સમજાવો.
(2) અવલોકન પદ્ધતિના લાભાલાભ જણાવો.
(3) વૃદ્ધિ અને વિકાસ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો : 6
- (1) વિકાસના સિદ્ધાંતો ટૂંકમાં સમજાવો.
(2) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનો ઉપયોગ શિક્ષક તરીકે કેવી રીતે કરશો તે સમજાવો.
2. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 8
- (1) તરૂણોના સાંવેગિક વિકાસની તરાહ જણાવો.
(2) ‘તરૂણાવસ્થા જીવનનો સુવર્ણકાળ છે અને એક પ્રશ્નાવસ્થા પણ છે’ – આ વિધાન અંગે તમારા વિચારો જણાવો.
(3) કિશોરાવસ્થાની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો : 6
- (1) 21મી સદીના ભારતીય તરૂણોની સમસ્યાઓ તમારા શબ્દોમાં સમજાવો.
(2) કિશોરાવસ્થામાં માર્ગદર્શન આપવામાં શાળા અને શિક્ષકની ભૂમિકા સમજાવો.

3. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 8
- (1) વ્યક્તિગત ભિન્નતાને અસર કરતાં પરિબળો સમજાવો.
 - (2) પરાનુકૂલિત વ્યક્તિના લક્ષણો જણાવો.
 - (3) શારીરિક રીતે અક્ષમ બાળકોને તમે શું માર્ગદર્શન આપશો ?
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો : 6
- (1) બાન્દુરાએ દર્શાવેલા સામાજિક વર્તનોનું વર્ગીકરણ સમજાવો.
 - (2) વ્યક્તિત્વ એટલે શું ? કાર્લ યુંગના વ્યક્તિત્વના પ્રકારોની સમજૂતી આપો.
4. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 8
- (1) સજાની બાળક પર થતી અસરો જણાવો.
 - (2) અન્વેષણાત્મક અધ્યયનને અસરકારક બનાવવાના ઉપાયો જણાવો.
 - (3) અધ્યયનને અસર કરતાં વિદ્યાર્થી સંબંધી પરિબળો જણાવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખો : 6
- (1) મોસ્લોનો પ્રેરણાની જરૂરિયાતનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
 - (2) સ્કીનરનો કારક અભિસંધાનનો પ્રયોગ વર્ણવો. તેના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થ જણાવો.
5. નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 14
- (1) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપો.
 - (2) પ્રયોગ પદ્ધતિની મર્યાદાઓ જણાવો.
 - (3) વાચન અક્ષમતા (Dyslexia) ધરાવનાર બાળકોના ચાર લક્ષણો જણાવો.
 - (4) સિદ્ધી પ્રેરિત વ્યક્તિના કોઈપણ ચાર લક્ષણો જણાવો.
 - (5) તરૂણોના સામાજિક વિકાસમાં શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો.
 - (6) સામાજિક-આર્થિક રીતે વંચિત બાળકોની સમસ્યાઓ જણાવો.
 - (7) સજાના કોઈપણ બે પ્રકારો સમજાવો.
 - (8) પ્રતિભાશાળી બાળકોના લક્ષણો જણાવો.
 - (9) અનુકૂલનનો અર્થ સમજાવો.
 - (10) કિશોરાવસ્થાની કોઈપણ બે સમસ્યાઓ જણાવો.

Seat No. : _____

JB-104

January-2016

B.Ed., Sem.-I

PE – 1 : Childhood and Growing up

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : (1) All questions are compulsory.

(2) Marks to the right indicate total marks of the question.

(3) Unduly lengthy answers would be considered demerits.

1. (A) Write any **two** answers of the following questions. **8**

(1) Explain the Nature of Educational Psychology.

(2) State the merits and demerits of Observation method.

(3) Clarify the difference between Growth and Development.

(B) Write any **one** answer of the following questions. **6**

(1) Explain briefly the principles of Development.

(2) Explain as a teacher how you will apply Educational Psychology.

2. (A) Write any **two** answers of the following questions : **8**

(1) State the Emotional development Patterns of Adolescents.

(2) 'Adolescence is a golden era of life but also the state of Questioning.' State your views regarding this statement.

(3) List out the characteristics of Childhood.

(B) Write any **one** answer of the following questions. **6**

(1) Explain the problems of Indian Adolescents of 21st century in your words.

(2) Explain the role of School and teacher in Childhood guidance.

3. (A) Write any **two** answers of the following questions. **8**
- (1) Explain the factors affecting Individual differences.
 - (2) State the characteristics of maladjusted person.
 - (3) What guidance will you give to physically handicapped children ?
- (B) Write any **one** answer of the following questions : **6**
- (1) Explain the classification of Social behaviour shown by Bandura.
 - (2) What is Personality ? Explain the types of Personality given by Carl Jung.
4. (A) Write any **two** answers of the following questions : **8**
- (1) State the effects of Punishment on Children.
 - (2) State the remedies for making effective Discovery learning.
 - (3) State affecting factors for learning related to Students.
- (B) Write any **one** answer of the following questions. **6**
- (1) Explain the need theory of Motivation of Maslow.
 - (2) Describe the experiment of Operant Conditioning by Skinner. State its educational implications.
5. Answer any **seven** of the following questions. **14**
- (1) Give the meaning of Educational psychology.
 - (2) State the limitations of Experimental method.
 - (3) State any four characteristics of a child having Dyslexia.
 - (4) State any four characteristics of an achievement motivated person.
 - (5) State the role of a teacher in social development of adolescents.
 - (6) State the problems of socially-economically deprived children.
 - (7) Explain any two types of punishment.
 - (8) State characteristics of a gifted child.
 - (9) Explain the meaning of Adjustment.
 - (10) State any two problems of Childhood.
-